

Frokostseminar ISO 30300-serien

Hva kan den brukes til i Norge?

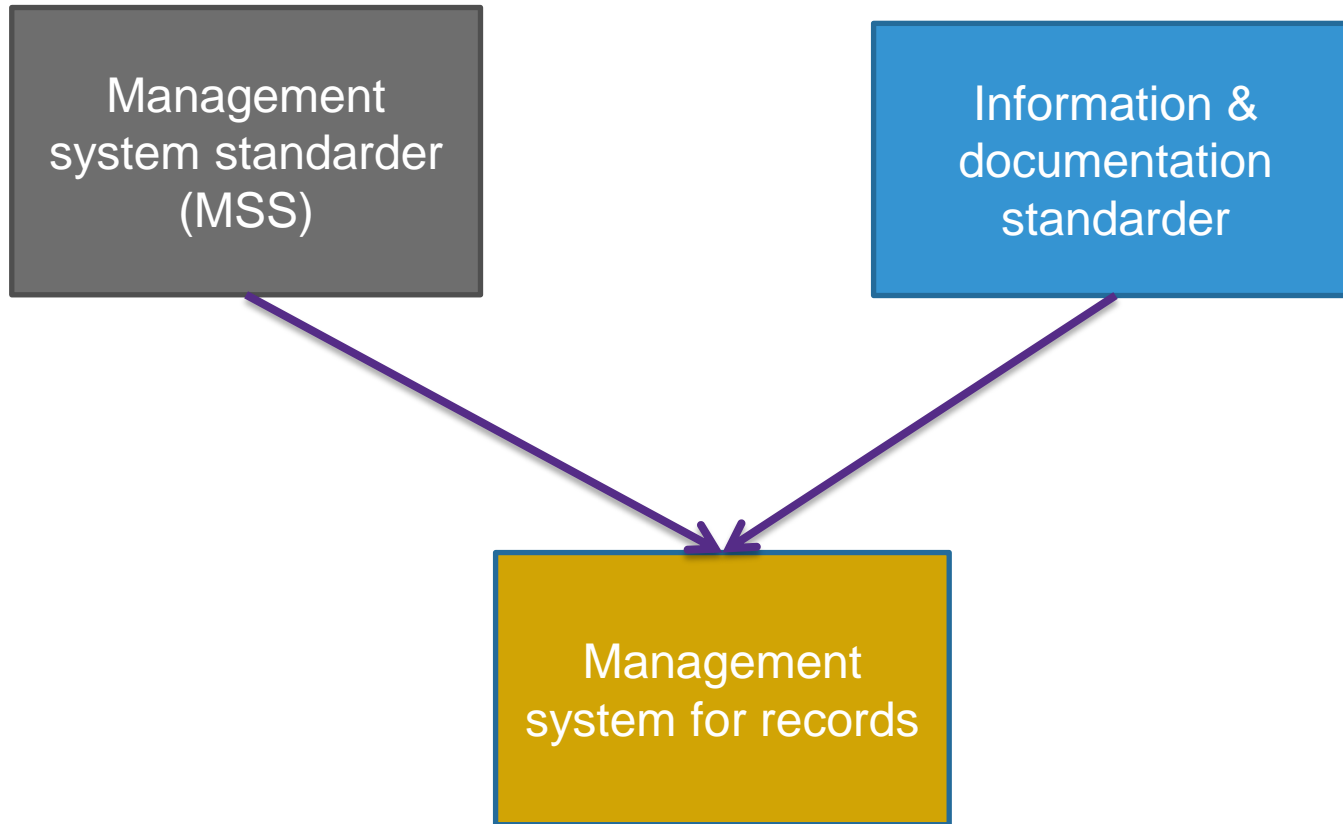
Martin Bould

Ciber Norge AS – i samarbeid med
Norsk arkivråd, 17.6.2014

Eller - Hvor skal jeg begynne?

- En liten omvei rundt Riksarkivet og arkivterminologi
- Konkret hvordan den kan bidra til å styrke arkivlovens dannelsesbestemmelers formål
 - (som avslører en aldri så liten svakhet ved for sin tid utmerket arkivlov)
- Hva den kan brukes til
- Eksempler på hvilke standarder du trenger i tillegg?

Opphavet til ISO 30300 serien, Bustelo har allerede vært inne på det

Hovedelementene i denne er hentet fra

- Den delen av ISO 15489-1 (2001) som omhandler krav til organisering av dokumenthåndteringsfunksjonen
- Måten kravene til funksjoner og kvalitetssystemer er hentet fra familien av styringssystem-standarder

Jeg har jobbet lenge med spesielt 15489-1 2001

- Som på sett og vis utgjør grunnloven

Områder som 15489-1 dekker og hvor de overlapper

- Fokus på formålet med arkiv- og dokumentasjon
- Arkiv (dannings) funksjonens egenverdi
- Arkivdanningsfunksjonens organisering og ansvar
- En del språk og terminologi (men ufullstendig)
- Krav som **ikke** er dekket av ISO 30300 serien
 - Arkivsystemers grunnleggende egenskaper
 - Krav ved innføring av nye systemer

Kvalitetssikring av arkivets grunnleggende formål og egenskaper

- Egenskapene til systemene
- Egenskapene til det organisatoriske apparatet i arkivfunksjonen
- Bestepraksis

Ikke minst

- Man lar dokumentasjonsforvaltning havne der hvor det fortjener plass – nemlig i kvalitetssystemene og strategidokumentene til virksomhetene
- Man avdekker dokumentasjonskravene

Utfordringen for de som ikke jobber med dem
er hvordan de kan brukes i norsk sammenheng

Da kan jeg sitere meg selv igjen

- Arkivloven og forskriften er ikke tilstrekkelig for offentlige virksomheter som ønsker å sikre arkivet sitt
- Andre lover som privat sektor er omfattet av som krever dokumentasjon er ikke tilstrekkelige tydelige i kravene
- Lover- forskrifter og bestemmelser er til dels motstridene og vanskelige å forstå når det gjelder dokumentasjonsgreia

Her kommer altså disse standardene inn

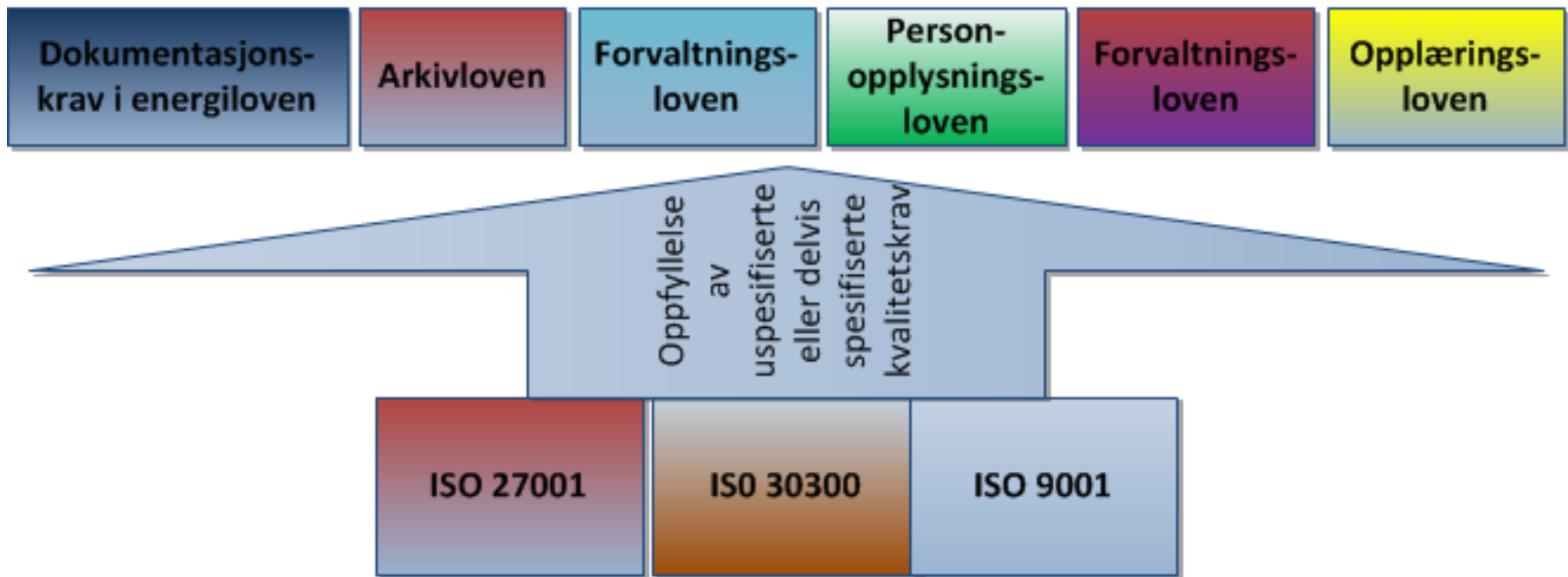
- Man vet at standardene inneholder veldig godt kvalitetssikrede krav
- Er resultatet av omfattende arbeid fra eksperter side
- Og egnet som fasit for å stille krav – helt uavhengig av lover forskrifter og bestemmelser

Riksarkivet var med på finansieringen av 30300 – sammen med Norsk arkivråd

- De deltar i gjennomgangen av den norske terminologien
- Mål:
 - Få samordnet fagterminologien i disse standardene med måten begrepene benyttes i Riksarkivets (og kanskje også de statlige standardiseringsrådene) eget standardiseringsarbeid

For å oppfylle en rekke lover og bestemmelser kan man beslutte

- Å etablere et kvalitetssikret arkiv som følger kravene til ISO 30300
- På samme måte som virksomheter etablerer systemer for informasjonssikkerhet som følger kravene i ISO 27001 serien

Så mens informasjonssikkerhet er dekket på mange ulike måter

- Er dokumentasjonskrav sjelden eksplisitt formulert – nesten alltid implisitt formulert
- Tilsvarende er dokumentasjonsforpliktelser utenom arkivloven i samme situasjon – nesten alltid implisitt og ikke eksplisitt formulert
- Hva gjør man?
 - Man bestemmer seg for eksempel for å organisere dokumentasjonsfunksjonsrutiner og prosesser i forhold til en minstenorm – for eksempel standardene jeg skal snakke om!

Man kan med utgangspunkt i standarden stille ulike krav

- Bestemme seg for at man bruker 30300 serien som norm for hvordan arkivfunksjonen skal fungere
- Man må ikke sertifisere seg etter standardene, men sørge for å etablere kvalitetssystem for arkivfunksjonen på lik linje med de kanskje tydeligere lovpålagte kravene man har til

Jeg må tilbake til regnskapsdokumentasjon som illustrerer problemet og spørre retorisk

- Hvor mange av arkivfolk har med regnskapsdokumentasjon å gjøre
- Noen – men definitivt ikke alle
- Hvorfor – fordi regnskapsdokumentasjon tradisjonelt (etter både arkivloven og tidligere bestemmelser vedtatt kassert)
- Det som er vedtatt kassert er ikke underlagt arkivloven (med visse unntak) og derfor utenfor det tradisjonelle arkivtilsynet

Med en 30301 tilnærming

- Vil man se på DOKUMENTASJONSKRAVENE og deretter beslutte tilnærming
- Arkivloven – og bevaringsvedtak – sikre evighetsbevaring etter arkivlovens bestemmelser
- Kassasjonsvedtak og egne dokumentasjonsforpliktelser som er langvarige? – man velger den metoden og de systemene som best ivaretar bevaringens formål
- Dokumentasjon underlagt personopplysningslovens sikringskrav – eksplisitte bestemmelser om sletting eller overføring til depot. Styringssystemet etter 30300 håndterer dette?

En utfordring er at 30300 er ikke tilstrekkelig

- Det er nødvendig med andre standarder og annen kvalitetsdokumentasjon for at dokumentasjonsfunksjonen skal ha gode verktøy
- Den siste delen av presentasjonen dreier seg rett og slett om å vise en del andre nyttige standarder – hentet fra AIIMs frokostseminar i april i år

På ulike måter dekker standardene aspekter ved dokumentasjonsforvaltning

- Jeg har forsøkt å typologisere bruksområdene på dem i forhold til områder hvor de kan brukes:
 - Systemer (IT-systemer) – versus organisatoriske og administrative forhold
 - Hvordan de retter seg mot arkivdepot (langtidsbevaring / forvaltning) og arkivdanning – dokumentasjon av spor fra forretningsprosesser
 - Hvilket nivå – er de egnet som underlag for styringsdokumentasjon – eller er det beregnet på – rettet mot utforming av instruksjer og veiledninger

For ordens skyld så ligger det overlappende elementer i de fleste av disse standardene

Standardene – system versus organisasjon

Organisering av funksjoner og oppgaver og grunnleggende om

ISO 14721:2012 Standard

Space data and information transfer systems -- Open archival information system (OAIS) -- Reference model

ISO 30300:2011 Standard

Information and documentation -- Management systems for records -- Fundamentals and vocabulary

ISO/TR 18492:2005 Standard

Long-term preservation of electronic document-based information

Språk: Utgave: 1 (2005-09-21)

Funksjonelle krav til systemer

ISO 16175-2:2011 Standard

Information and documentation -- Principles and functional requirements for records in electronic office environments -- Part 2: Guidelines and functional requirements for digital records management systems

NS-ISO 15489-1:2001 Standard

Informasjon og dokumentasjon - Dokumentasjonsforvaltning - Del: 1
Generelle prinsipper

ISO/TR 15801:2009 Standard

Document management -- Information stored electronically -- Recommendations for trustworthiness and reliability

Arkivdepot versus arkivdanning

Danning

ISO 30300:2011 Standard

Information and documentation -- Management systems for records --
Fundamentals and vocabulary

Na vises den i standardnummeret for 20122

ISO/TR 26122:2008 Standard

Information and documentation -- Work process analysis for records

Språk: Utgave: 1 (2008-05-28)

Produktinformasjon Overvåk standarden

ISO 15175-2:2011 Standard

Information and documentation -- Principles and functional requirements for
records in electronic office environments -- Part 2: Guidelines and functional
requirements for digital records management systems

Na vises den i standardnummeret for 20122

NS-ISO 15489-1:2001 Standard

Informasjon og dokumentasjon - Dokumentasjonsforvaltning - Del: 1
Generelle prinsipper

ISO/TR 15801:2009 Standard

Document management -- Information stored electronically --
Recommendations for trustworthiness and reliability

Depot

ISO/TR 18492:2005 Standard

Long-term preservation of electronic document-based information

Språk: Utgave: 1 (2005-09-21)

ISO 14721:2012 Standard

Space data and information transfer systems -- Open archival information
system (OAIS) -- Reference model

En tredje tilnærming – styring og policy – retningslinjer for utforming av instruksjer

Styring

ISO 30300:2011 Standard

Information and documentation -- Management systems for records -- Fundamentals and vocabulary

ISO/TR 18492:2005 Standard

Long-term preservation of electronic document-based information

Språk: Utgave: 1 (2005-09-21)

NS-ISO 15489-1:2001 Standard

Informasjon og dokumentasjon - Dokumentasjonsforvaltning - Del: 1
Generelle prinsipper

ISO 14721:2012 Standard

Space data and information transfer systems -- Open archival information system (OAIS) -- Reference model

Instrukser

ISO 16175-2:2011 Standard

Information and documentation -- Principles and functional requirements for records in electronic office environments -- Part 2: Guidelines and functional requirements for digital records management systems

ISO/TR 15489-2:2001 Standard

Information and documentation -- Records management -- Part 2: Guidelines

ISO/TR 15801:2009 Standard

Document management -- Information stored electronically -- Recommendations for trustworthiness and reliability

Information and documentation — Management systems for records —
Guidelines for implementation

Denne er på
vei

Information et documentation — Systeme de management pour les records — Guide d'implementation